

Grøn Gas Lolland-Falster

Opsamling på høringsvar fra supplerende idehøring marts 2021

Dato for revision: 25-08-2021

Nr.	Navn	Part Borger Myndighed Institution/forening Landbrug	Emner	Resume af høringsvar	Bygherres bemærkninger	Bemærkninger fra Miljøstyrelsen
1	Søfartsstyrelsen	Myndighed	Sejladssikkerhed	De anførte dybder for underboring af farvandskrydsninger vurderes ikke umiddelbart at give påvirkninger for sejladssikkerheden.	Ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger
2	Peter Lossius Hansen	Borger	Alternative linjeføringsforslag, ekspropriation, forringelse af ejendomsværdi	Borgeren mener, at hans ejendom bliver usælgeligt, fordi der på nuværende tidspunkt ligger et elkabel fra Farøbroen på den ene side af huset, og nu kan der komme en gasledning på den anden side af huset. Han stiller i stedet to forslag til alternativ linjeføring eller forslag om ekspropriation pga. forringelse af ejendoms salgsværdi.	Ejendommen vurderes ikke umiddelbart at blive usælgelig, da gasrørledningens tilstedeværelse ikke medfører restriktioner for borgerens ejendom og ejendommen ikke bliver direkte berørt. Mht. forringelse af ejendomsværdien vurderes dette, og andre spørgsmål om erstatning, af ekspropriationskommissionen. 1. forslag til alternativ linjeføring vil medføre to motorvejskrydsninger i stedet for én, og det vil være en længere strækning med deraf øget arealinddragelse. Motorvejskrydsninger er mulige at gennemføre, men vil øge den tekniske kompleksitet af anlægsprojektet. Øget arealinddragelse vil påvirke lodsejere i øget omfang. Det foreslåede alternativ vurderes dermed ikke at være en bedre løsning end den nuværende linjeføring i forhold til teknisk udførelse og påvirkning af lodsejere. 2. forslag til alternativ linjeføring er også indgivet som forslag i høringsvar nr. 50, hvor Energinet/Evida arbejder på en løsning i dialog med lodsejerne. Der skal tages hensyn til vejbyggelinje og nærhed til boiliger, men det er muligt, at finde en linjeføring, der delvist imødekommer lodsejernes ønsker. Begge forslag ligger uden for undersøgelsesområdet.	MST, foreløbig bemærkning: MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, som skal indgå i miljøvurderingen af projektet. Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer vil undersøge alternative linjeføringer i områder i dialog med forskellige lodsejere, som har indgivet høringsvar herom, og dette vil indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten. Såfremt alternativerne ligger udenfor det præsenterede projektområde, vil der som minimum skulle gennemføres supplerende høringer af de berørte lodsejere.
3	Marie Riegels Melchior	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, natur, kultur, rekreative forhold, landbrugsdrift, skovbrug	Lodsejer oplyser, at hun ejer både Stensbyvej 52 og 57 som begge bliver væsentligt berørt af den foreslåede linjeføring for gasledningen. Der foreslås istede en alternativ linjeføring og anfører, at nuværende linjeføring og undersøgelseskorridor berører mange kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Bla. Diger, skovbyggelinjer, fredskov, vandløb Natura 2000, beskyttet natur. Der nævnes også muligheder for friluftsliv, fugleliv og Stensbygaard's landbrugs- og skovbrugsdrift samt udlejningsejendomme.	Undersøgelsesområdet medfører i sig selv ikke en påvirkning af omgivelserne, men angiver et område omkring der, hvor der planlægges en gasledning. Der vil være påvirkninger inden for arbejdsbæltet, omkring gasledningens linjeføring og inden for arbejdsarealer, herunder det areal, der skal bruges til krydsning af Storstrømmen. De nævnte forhold vedr. kulturhistorie og naturværdier er Energinet og Evida bekendte med, og påvirkninger af disse værdier vil blive vurderet i miljøkonsekvensvurderingen. Stensbygårds landbrugsdrift påvirkes af en stor arbejdsplads i anlægsfasen. Der er valgt underboring for at undgå påvirkning af Natura 2000 og havmiljø. Projektet indarbejder også hensyn til et beskyttet stendige med egetræer ved Stensby, så de store ege ikke fældes, og så den økologiske funktionalitet for markfirben kan opretholdes. Det konkrete hensyn til diget fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Hvis gasrørledningen skal lægges i den østlige del af boligområdet Bakkebølle Fredskov, vil der skulle eksproprieres ca. 15 matrikler med byggeret, da det ubebyggede område vest for motorvejen allerede er udstykket. Hvis ledningen skal ligge vest for Bakkebølle Fredskov vil det resultere i en længere farvandsunderboring. De nuværende frvandskrydsninger er valgt, så de er kortest mulige, da underboringerne er mere teknisk vanskelige jo længere de er. Energinet/Evida mener ikke at de stillede forslag er en miljømæssig forbedring af det nuværende linjeføringsforslag.	Gasledningen er på den pågældende ejendom planlagt etableret på dyrkede marker og vil som udgangspunkt ikke berøre sårbar natur, fredskov eller vandløb. Anlægsarbejdet kan dog medføre midlertidig påvirkning af blandt andet ejendommens drift, den rekreative brug af området samt kulturhistoriske forhold og naturområder, hvilket vil blive belyst i miljøkonsekvensrapporten. Herudover vil miljøkonsekvensrapporten belyse, hvilke foranstaltninger der gennemføres med henblik på at minimere miljøpåvirkningerne. Bygherrer har redegjort for, at det foreslåede alternativ ikke udgør en miljømæssig gevinst og desuden vil være udfordrende at gennemføre teknisk, særligt grundet længere underboringer. Disse forhold vil blive undersøgt og uddybet i miljøkonsekvensrapporten.
4	Lene og Jesper Rhode	Borger	Skovrejsningsprojekt	Borgeren oplyser, at de har planlagt et skovrejsningsprojekt, som vises på vedlagt kort der er udarbejdet af Hede Danmark den 30. marts 2020.	Skovrejsningsprojektet ligger vest for Mønsvej, hvor linjeføring for gasrørledningen ligger øst for Mønsvej. Skovrejsningsområdet ligger inden for undersøgelsesområdet. Der er dog mere end 50 m mellem gasrørledning og skovrejsningsprojekt, og Grøn Gas Lolland Falster har ingen konsekvens for skovrejsningsprojektet.	Bygherre har oplyst, at linjeføringen for gasledningen ikke vil få konsekvenser for skovrejsningsprojektet på den pågældende ejendom, hverken i anlægs- eller driftsfasen grundet afstanden dertil. Miljøstyrelsen har derfor ikke yderligere bemærkninger.
5	Tonny Laursen	Borger	Ekspropriation, forringelse af ejendomsværdi	Borgeren oplyser, at han ønsker sin ejendom opkøbt til fuld handelsværdi, såfremt gasrørledning ligger tæt på ejendommen.	Gasrørledningen etableres ikke på samme matrikel som lodsejers adresse. Lodsejers matrikel ligger inden for undersøgelsesområdet og i kort afstand til arbejdsbæltet, hvor der vil være anlægsarbejde og støj. Der er 30 meter til skel fra den projekterede linjeføring. Sikkerhedsafstanden er 20 meter, og påvirkningen i driftsfasen vurderes derfor ikke være væsentlig i forhold til ejendommens værdi. Vurderinger af støj i anlægsfasen indgår i miljøkonsekvensrapporten og spørgsmål om eventuel erstatning varetages af ekspropriationskommissionen.	Bygherre har oplyst, at gasledningen forventes placeret udenfor sikkerhedsafstanden til den pågældende bolig. Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger, da høringsvaret omhandler eventuel ekspropriation, som ikke omfattes af arbejdet med miljøkonsekvensrapporten. Som bygherrer har beskrevet, vil der blive redegjort for gener forbundet med anlægsarbejdet herunder støj i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten.
6	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Bæredygtigt fiskeri	Myndighed	Fiskeri	Bæredygtigt Fiskeri bemærker, at gasrørledningen går gennem Natura 2000 områder ved både Storstrømmen og Guldbord Sund. Ministeriet ønsker, at påvirkninger af erhvervs- og fritidsfiskeri indgår i miljøkonsekvensvurderingen, herunder ålefiskeri i Natura 2000 området ved Guldborg Sund og lyst- og fritidsfiskeri ved broerne i Storstrøm.	Grøn Gas Lolland Falster krydser Storstrømmen og Guldborg Sund ved underboring for at undgå påvirkninger af Natura 2000-områderne. Potentielle påvirkninger af Natura 2000-områder undersøges i habitatvurderinger i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen. Der forventes ikke påvirkninger af havet og dermed ikke af fiskeri på havet. Arbejdspladsen kan midlertidigt begrænse adgang til kysterne inden for arbejdsområdet, men adgangen forventes opretholdt. Der kan være generende støj. Rekreative interesser, herunder lystfiskeri indgår i miljøkonsekvensvurderingen.	Det fremgår af bygherres besvarelse, at projektets mulige påvirkning af fritidsfiskeri fra kysten vil blive belyst i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at tilføje.
7	Miljøministeriet	Myndighed	Myndighedsudtalelse	Miljøministeriet har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.	Ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger
8	Christian og Camilla Nykær	Borger	Alternative linjeføringsforslag, pr	Borgeren ønsker ikke en gasledning placeret inde i sin have hvor der bla. er nyetableret skov. Der foreslås istedet to alternative linjeføringer på nabomatriklerne der er landbrugsjord.	Det ene forslag fra borgeren går uden for undersøgelsesområdet og gennem udkanten af et § 3 beskyttet naturområde, mellem to andre bygninger. Det andet forslag går også gennem § 3 beskyttet naturområde. Det er ved dialog med lodsejer fastlagt hvor på lodsejers ejendom der er nplantede træer. Lodsejers forslag ligger på naboens mark, som i forvejen er berørt af gasrørledningen. Der arbejdes videre med at finde en justering af linjeføringen, som friholder lodsejers have uden at krydse § 3 området.	Det fremgår af høringsvaret, at linjeføringen for gasledningen er placeret i udkanten af ejendommens haveareal som desuden er delvist tilplantet med skov. Bygherrer vil undersøge, om det er muligt at ændre linjeføringen, så havearealet friholdes. De foreslåede linjeføringer i høringsvaret vil blandt andet medføre krydsning af beskyttede naturområder øst for den pågældende ejendom samt Snesere Sø, og anses derfor ikke at være velegnede alternativer.

9	Rasmus Dresen Rasmus Degn, Brian Johansen, Thomas Ebbe, Eigil Kofod, Patrick Reventlow-Grinling, Lars Lise, Steen Tambour, Carsten P. Rasmussen, Jens Peter Pilemand, Jørn Erik Jørgensen, Arne Petersen, Ulrik Høegh, Kresten Lagerbon, Kern Lagerbon, Bjarne Suhr Hansen, John Suhr Hansen.	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, påvirkninger af landbrugsdrift, markdræn, gæsteprincip, ønsker dialog	Landmændene mener at det fremlagte forslag til linjeføring påvirker deres muligheder for udvidelse og udvikling af deres bedrifter. I høringssvaret foreslås 3 alternative forslag med varianter til en alternativ linjeføring mellem Nagelsti og Maribo (og andre steder) af hensyn til fremtidige muligheder for udvidelse og udvikling af landbrug. Landmændene gør også opmærksom på, at de ønsker dialog om: tidspunkt for anlægsarbejde, transport af materialer, opfyldning af rørgrav og oversikring af drænen i forhold til konsekvenser for drift af marker og afledning af vand.	Alle forslag ligger uden for undersøgelsesområdet. Alternativ 1 - Nord om Toreby, langs Saksøbingvej og Sydmotorvejen. Det vil være vanskeligt at lægge gasledningen langs Saksøbingvej. Følgende forhold vil være teknisk vanskelige, tage længere tid og vil medføre at der skal optimeres/afværges for at undgå eller afværge påvirkninger af miljø: Ved Nykøbingvej 136 er der en transformerstation, hvorfra der udgår flere ledninger, så man vil få flere krydsninger mellem gasrørledning og strømførende ledninger. Dette kræver tekniske hensyn som f.ek.s at respektafstande skal overholdes eller der skal indarbejdes beregninger og afværgetiltag for nærføring. Hertil kommer, at der er særlig hensyn til arbejdets udførelse i nærheden af ledninger med strøm. Der vil også skulle passeres flere boliger og naturområder langs Flintinge Å. Dette betyder, at flere lodsejere skal berøres end ved den nuværende linjeføring, og at der nogle steder ikke kan undværes, at der vil være lidt plads forbi boliger, at der vil skulle krydses under beskyttet natur. Ved Radsted er der boliger, kirke, fortidsminde, § 3 og råstofområde, som et tracé vil skulle tage hensyn til. Og ved Saksøbing og Sydmotorvejen skal der findes et tracé forbi tæt bebygget område, skov og V2-kortlagte områder. For disse områder med mange miljøforhold, vil der skulle findes et længere tracé uden om, eller der vil være en større miljøpåvirkning og der vil skulle indarbejdes afværgeforanstaltninger. Alternativ 1 vurderes at have en større miljøpåvirkning end det nuværende linjeføringsforslag. Alternativ 2a - Langs Sydmotorvejen fra MR Nørre Alslev. For at undgå boliger vil der skulle være to krydsninger af motorvejen. Motorvejskrydsninger er mulige at gennemføre, men vil det øge den tekniske kompleksitet af anlægsprojektet. På Lolland vil tracéet skulle gennem (eller uden om) Storskov og Flintinge Byskov. Dette vil medføre en større påvirkning på fredskov eller en længere gasledning, der vil berøre flere lodsejere. Der vil være samme udfordringer som alternativ 1 ved Saksøbing. Underboring under Guldborg Sund vil være ca. 200 m længere. De nuværende farvandskrydsninger er valgt ud fra hensyn til miljø, naboer og den kortest mulige strækning af hensyn til den tekniske udførelse. Der beskrives en 17 km lang "stikledning" til rundkørslen ved Gedser Landevej. En ledning af denne længde og med de nødvendige gasmængder vil ikke være en stikledning, men vil skulle etableres som en stålledning svarende til "hovedledningen" i Grøn Gas Lolland-Falster. Denne ledning vil være en større udgift. Alternativ 2b - som alternativ 2a, men med "stikledning" fra Saksøbing til MR Nykøbing F, hvorved der bl.a. foreslås 2 krydsninger af Guldborg Sund. Dette kræver som ved Alternativ 2a en ekstra strækning af stålledningen. Alternativ 2b vurderes at være væsentligt dyrere end den nuværende ledning og 2 krydsninger af Guldborg Sund vil betyde, at der skal udføres ikke én men to teknisk vanskelige farvandskrydsninger Alternativ 2c - som alternativ 2a, men med nyt forslag til "stikledning" fra "Majbølle-afkørslen" til Sundby, bl.a. gennem fredskov og med i alt to krydsninger af Guldborg Sund. Også ved dette alternativ vil "stikledningen" skulle etableres som en ekstra stålledning. Da alternativ 2c vil rumme to farvandskrydsninger og en stikledning, vil det mere teknisk kompliceret end det nuværende linjeføringsforslag med én farvandskrydsning. Det vurderes samlet for alternativ 2a, b og c, at de er mere teknisk komplekse og ikke vil medføre færre miljøpåvirkninger end det nuværende linjeføringsforslag. Alternativ 3 - linjeføring langs Saksøbing Å og Sydmotorvejen. Hvis der menes med alternativ 3, at gasrørledning skal ligge helt tæt ved åen, vil der skulle graves i ca. 10 km af ådalen, hvor der er beskyttet natur. Dette vil være en væsentlig påvirkning af beskyttet natur. Hvis forslaget ligger lige uden for § 3 området, vil der være et par steder, hvor der er sparsomt med plads i forhold til boliger og en transformatorstation. Ved Saksøbing er samme udfordringer som for Alternativ 1. Alternativ 3 vurderes ikke at være en fordel i forhold til økonomi, miljø eller teknisk udførelse i forhold til den nuværende linjeføring.	Bygherrer har forholdt sig til de beskrevne alternativer i det indsendte høringssvar og har redegjort for, at ingen af de foreslåede alternativer anses som en fordel miljømæssigt, og at flere af dem indeholder vanskelige tekniske løsninger herunder særligt ved farvandskrydsningerne. Miljøstyrelsen finder på den baggrund ikke umiddelbart, at der er tale om alternativer, som med rimelighed kan pålægges bygherre at undersøge nærmere i miljøkonsekvensrapporten.
10	Energistyrelsen, Center for Undergrund og Beredskab.	Myndighed	Geotermisk energi	Energistyrelsen henviser til plan for udbudte områder til geotermisk efterforskning. Energistyrelsens undergrundsmyndighed foreslår at miljøkonsekvensrapport vurderer eventuelle konsekvenser for efterforskning og indvinding af geotermisk energi.	Som udgangspunkt vil en boring til geotermisk energi kunne placeres indtil 5 meter fra eksisterende ledning, og gasrørledningen vil derfor kun i meget begrænset omfang være til gene for et geotermisk projekt. Et større anlæg, med administrationsbygninger mv., vil skulle placeres i overensstemmelse med sikkerhedszonens 20 m afstandskrav. Miljøkonsekvensvurderingen for Grøn Gas Lolland Falster vurderer kumulative effekter for konkrete planer og projekter.	Der er umiddelbart ingen konkrete planer om geotermiske projekter indenfor projektområdet, men det fremgår af bygherres besvarelse, at der kan etableres boringer til geotermisk energi endog tæt på selve gasledningen. Emnet vil blive behandlet i miljøkonsekvensrapporten under vurdering af materielle goder.
11	Frederik Reventlow	Landbrug	Markdræn, Alternativ linjeføringsforslag, hensyn til landbrugsdrift, anlægsarbejdet udførelse, håndtering af jord	Der ønskes nærmere dialog og planlægning forud for udførelsen af anlægsarbejdet, så der kan tages bedst hensyn til landbrugsdrift, jordhåndtering og drænen. Der gøres opmærksom på problemer, der kan opstå efter afslutning af projektet mht. landbrugsdrift og dræning. Der er vist et forslag til tilpasset linjeføring mellem Nørreskov og Forneby.	Energinet og Evida går gerne i nærmere dialog om forslaget til ændret linjeføring. Der skal tages højde for beliggenheden i forhold til Fornebyvej og naboejendommene (Fornebyvej og 18).	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherre vil indgå i dialog med lodsejeren om de nævnte problemstillinger i forhold til udførelse og mulige konsekvenser af anlægsarbejdet, placering af gasledning og forslag til alternativ linjeføring. Spørgsmål om erstatning vil ikke indgå som et emne i miljøkonsekvensrapporten, som Miljøstyrelsen skal forholde sig til.
12	Søren Højland Bjarne Dalgaard, Otto Christensen	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, påvirkninger af landbrugsdrift, markdræn, gæsteprincip, gener fra anlægsarbejde, ønsker dialog, specialafgrøder	Landbrugs ejerne ønsker at en fravalgt linjeføring øst om Udby, langs Sydmotorvejen og gennem Ambjerg Skov genoptages af hensyn til drænforhold og gener af landbrugsdrift, herunder høværdiafgrøder som kirsebær og frøgræs. Denne linjeføring fremgik af et brev fra Energinet og Evida til lodsejere om biologiske forundersøgelser i maj 2020. Landmændene nævner også fremtidige begrænsninger pga. servitut om gasledningen, fravigelse af gæsteprincip og begrænsning af fremtidig mulighed for solceller, planteskole, skovrejsning mv.	Linjeføringen langs motorvejen er fravalgt før idefasen pga. passagen gennem Ambjerg Skov, hvor der ville blive påvirket et fredskovsareal, og hvor terrænet er vanskeligt med højdeforskelle. Selvom skoven eventuelt blev underboret, vil der i forhold til servitut omkring gasrørledningen skulle fældes et bælte af skoven på 2x2 m over gasrørledningen og det fravalgte linjeføring vil dermed have et større areal af påvirket fredskov end det nuværende linjeføringsforslag. Terrænforskelle gør, at linjeføringen gennem området ved Ambjerg Skov vil være mere teknisk vanskeligt end det nuværende linjeføringsforslag. Der ydes erstatning for påvirkningerne af kirsebær og frøgræs efter eksisterende aftaler. Ved opstilling af solceller skal der friholdes et tracé på 5 m på hver side af gasrørledningen. Det samme gælder for skov der ikke er fredskov. I fredskov og gennem levende hegn, skal der friholdes et bælte på 2 m på hver side af gasrørledningen. I anlægsfasen vil der være behov for et bredere tracé til gasrørledningen. Gasrørledningen forhindrer derfor ikke mulighederne for solceller og skovrejsning. Gasrørledningen anlægges som et permanent anlæg under fravigelse af gæsteprincipet, da lodsejere udbetales servitutstatning.	Bygherrer har redegjort for, at det alternative forslag øst om Udby er fravalgt af såvel tekniske som miljømæssige årsager, og at projektet ikke vil udgøre en hindring i forhold til udbygning af solceller på ejendommen eller etablering af skov. Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en beskrivelse og vurdering af påvirkninger på landbruget herunder drænen, dyrkningsforhold og restriktioner som følge af gasledningen i anlægs- og driftsfasen.
13	Tine og Niels Blumensaaft	Borger	Projektområde i byzone, påvirkning af ejendom.	Borgeren gør opmærksom på, at undersøgelsesområdet ligger i byzone og at der er en fredet sø med forekomst af løvfrø. Borgeren henviser til, at dette må være en fejl, da gasledningen kan rykkes mod nordøst og ligge landzone.	Ålevænget 15 ligger inden for undersøgelsesområdet. Gasrørledningen ligger ca. 160 m øst for baghaverne på ejendommene på Ålevænget og gasrørledningen ligger øst for Mønsvej. Ålevænget 15 berøres dermed ikke af selve gasledningen eller af arbejdsarealer. Ålevænget pålægges ikke servitut. Der har ligget en arealreservation med dette formål siden starten af 1980'erne på omtrent samme område. Der er ikke konsekvenser for den fremtidige planlægning på ejendommen. Potentielle påvirkninger af søer og beskyttede arter vurderes i miljøkonsekvensrapporten.	Ejendommen berøres ikke af hverken arbejdsbælte eller selve gasledningen, og som bygherre beskriver vil projektets mulige påvirkning af natur og beskyttede arter blive beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsen har ikke yderligere at tilføje til bygherres bemærkninger.
14	Sonny Zevenbergen	Borger	MR-station, støj, lugt, forringelse af ejendomsværdi	Borgeren bor tæt ved den foreslåede placering af MR-station Guldborg Sund Vest og udtrykker bekymring for støjgener, mulighed for støjdæmpning, kompensation for tab ejendomsværdi og for lugtgener, skærmende beplantning og opfordre til at der findes en anden placering.	Der vil forekomme støj i anlægsfasen. Støjgener fra MR-stationer i driftsfasen vurderes i miljøkonsekvensrapporten, og der er mulighed for støjmålinger og evt. støjdæmpende hegn, hvis vejledende grænseværdier ikke overholdes. Gassen tilsættes et stinkstof/odorant, så det er muligt hurtigt at lugte en gaslækage. Både gasrørledning og MR-stationer er tætte systemer, så i en normal situation, vil gassen ikke kunne lugtes. Der skal ikke tilsættes eller opbevares stinkstof på MR-Guldborgsund Vest. Placering af MR-stationen er valgt ud fra gasrørledningens placering, afstanden mellem MR-stationerne, adgang fra offentlig vej og nærhed til potentielle leverandører af biogas. MR-stationen flyttes ikke, men beliggenheden på stedet kan eventuelt justeres i forhold til hensyn til naboer og til landbrugsdrift. Energinet/Evida indgår i dialog med lodsejere. Der plantes en skærmende beplantning omkring MR-stationen. Den skærmende effekt af beplantningen kan ses af visualiseringer i miljøkonsekvensrapporten. Spørgsmålet om erstatning behandles af ekspropriationskommissionen.	Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en beskrivelse af de mulige påvirkninger, som projektet kan medføre i forhold til støj både i anlægs- og driftsfasen, mulige foranstaltninger i forhold til minimering af støj og visuelle gener herunder eventuelt afskærmende beplantning omkring stationsanlæg samt risiko for lugtgener. Miljøstyrelsen forholder sig dog ikke til spørgsmål om kompensation og tab af ejendomsværdi, da det ikke er emner, som skal behandles i forhold til miljøvurderingsloven.

15	Otto Reventlow	Landbrug	Markdræn, Alternativt linjeføringsforslag	Der ønskes en nærmere dialog og planlægning forud for udførelsen af anlægsarbejdet, så der kan tages bedst hensyn til landbrugsdrift, jordhåndtering og dræn. Der gøres opmærksom på problemer, der kan opstå efter afslutning af projektet mht. landbrugsdrift og dræning. Der er vist et forslag til tilpasset linjeføring mellem Nørreskov og Forneby.	Samme høringsvar som indsendt af Frederik Reventlow. Se bemærkning for Nr. 11.	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherre vil indgå i dialog med lodsejeren om de nævnte problemstillinger i forhold til udførelse og mulige konsekvenser af anlægsarbejdet, placering af gasledning og forslag til alternativ linjeføring. Spørgsmål om erstatning vil ikke indgå som et emne i miljøkonsekvensrapporten, som Miljøstyrelsen skal forholde sig til.
16a	Næstved Kommune	Myndighed	Orientering af lodsejere, landsplandirektiv, tilslutning til gasnet, krydsning af veje, diger, justering af linjeføring, fortidsmindebeskyttelseslinje, landzonetilladelse, vandløb, dræn, lavbundsarealer, beskyttet natur.	FORELØBIGT HØRINGSSVAR: Næstved Kommune gør opmærksom på, at lodsejere skal orienteres når det søges om tilladelser/dispensationer aht. GDPR-reglerne. Kommunen ønsker at arbejdsarealer bliver omfattet af landsplandirektiv. Næstved Kommune anbefaler, at muligheden for at tilsluttet projektet til det eksisterende gasnet i Vordingborg undersøges nærmere. Næstved kommune gør opmærksom på forhold vedr. krydsninger af veje, diger, åbne og rørlagte vandløb, dræn, lavbundsarealer og beskyttet natur. Næstved Kommune mener bl.a. at diger bør underbores og linjeføring tilpasses, så digekrydsninger og fortidsmindebeskyttelseslinjer undgås. Næstved Kommune forventer at der udarbejdes vandløbsprotokol for krydsning af rørlagte vandløb og dræn. Næstved Kommune gør opmærksom på, at Grøn Gas Lolland-Falster skal tage hensyn til et lavbundsområde der kan genoprettes. Næstved Kommune bemærker, at der er hasselmus, markfirben og arterne: stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø og forskellige arter af flagermus i projektområdet og på to berørte § 3 områder, hvor kommunen anbefaler underboringer. Høringsvar er foreløbigt (efter aftale med MST).	Energinet og Evida inddrager lodsejere og er opmærksom på de forhold som Næstved Kommune angiver vedr. lovhjæmmel, lodsejerinddragelse, lodsejerfuldmagt og partshøring samt de miljømæssige forhold og forhold, der kræver dispensationer. Energinet og Evida forventer at gennembyrde diger og reetablere digegennembrud. Såfremt det er muligt at justere linjeføringen, kan nogle digegennembrud og fortidsmindebeskyttelseslinjer eventuelt undgås. Der krydses ingen åbne vandløb i Næstved Kommune. Dræn og rørlagte vandløb forventes behandlet i vandløbsprotokol. Vejrydsninger drøftes nærmere med vejmyndighed, og der ansøges de nødvendige tilladelser. Lavbundsområde der kan genoprettes inddrages i miljøkonsekvensvurderingen, hvor også økologisk funktionalitet for bilag IV-arter vurderes. Mht. beskyttet natur overvejes justeringer af linjeføring ved omtalte vandhul samt underboring af det nævnte moseområde. Energinet og Evida kontakter Næstved Kommune vedr. spørgsmålet om tilslutning til eksisterende gasnet i Vordingborg. Det er undersøgt om Evida Syds distributionsnet kunne gasforsyne Lolland-Falster og det er konkluderet, at det kan det ikke. Dette beskrives yderligere under "fravalgte alternativer" i miljøkonsekvensrapporten.	Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en beskrivelse og vurdering af de mulige påvirkninger, som projektet kan medføre i forhold til alle de nævnte miljøemner i høringsvaret. Det fremgår af bygherres høringsvar, at der vil blive overvejet tiltag evt. i form af justeret linjeføring og underboring ved de i høringsvaret nævnte beskyttede naturområder, diger og beskyttelseslinjer omkring fortidsminder for at minimere eventuel påvirkning. Miljøstyrelsen har ingen bemærkninger til emner vedr. partshøring i forbindelse med efterfølgende tilladelser/dispensationer eller spørgsmålet om gæsteprincipet, da dette ikke sorterer under miljøvurderingsprocessen. Kommunens bemærkninger vedr. landzonetilladelser/landsplandirektiv bør adresseres til Bolig- og Planstyrelsen, som er kompetent myndighed for denne del. Bygherre har tidligere undersøgt og vil i miljøkonsekvensrapporten redegøre uddybende for, at det foreslåede alternativ om tilslutning til eksisterende gasnet i Vordingborg ikke kan lade sig gøre.
16b	Næstved Kommune	Myndighed	Samme som 16a dog tilføjet emnet gæsteprincipet	ENDELIGT HØRINGSSVAR: I forhold til tidligere fremsendt foreløbige høringsvar fra Næstved Kommune, er følgende afsnit tilføjet høringsvaret: <u>"Etablering af ledning i henhold til gæsteprincipet</u> Næstved Kommune opfordrer til, at gasrørledningen placeres efter gæsteprincipets vilkår. Herved bevarer arealejeren retten til at ændre anvendelsen af arealet, selv om dette måtte indebære, at ledningen skal flyttes."	Gasrørledningen anlægges under fravigelse af gæsteprincipet, da lodsejere udbetales servituterstatning.	Miljøstyrelsen forholder sig ikke til spørgsmålet om gæsteprincip, da det ikke er et emne, som skal behandles i forhold til miljøvurderingsloven. Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke i forhold til kommunens samlede høringsvar.
17	Esben Andersen	Borger	Alternativt linjeføringsforslag	Forslag om en ændret linjeføring ved Bakkebølle på Sydsjælland.	Linjeføringen foreslås ændret fra Mønsvej til at gå langs adgangsvejen til Mønsvej 126 (Kildegård) og herefter ned til nuværende tracé. Under hensyntagen til eventuelle vejbyggelinjer ved tilslutningsanlæg til Sydmotorvejen og afstand til ejendommen Kildegård, er borgers forslag formentlig gennemførligt og kan drøftes ved lodsejerbesøg. Et beskyttet dige skånes for gennemkrydsning, og konsekvenserne for naboejendomme skal undersøges.	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer vil indgå i dialog med lodsejeren om forslag til alternativ linjeføring og har ikke yderligere bemærkninger.
18	Patrick Reventlow-Grinling	Landbrug	Gæsteprincip, alternative linjeføringsforslag, markdræn, hensyn til landbrugsdrift, sukkerproduktion, ekspropriation	Lodsejeren henviser til alternative linjeføringsforslag som fremført under høringsvar nr. 9. Lodsejeren ønsker ikke fravigelse fra gæsteprincip. Lodsejeren mener ikke, at der er grundlag for en retmæssig ekspropriation af råderetten over privat ejendom, da der ikke foreligger et bindende svar fra Nordsucker om en fortsat drift af fabrikkerne i Danmark fremover. Lodsejeren gør opmærksom på, at arealer med rørledninger i 1 meters dybde ikke kan drænes tilfredsstillende. Lodsejeren ønsker at indgå i dialog med Energinet/Evida.	Se svar vedr. nr.9 . Gasrørledningen anlægges under fravigelse af gæsteprincipet, da lodsejere udbetales servituterstatning. Energinet/Evida har efter en politisk udmelding om at søge at fremme en gasrørledning til Lolland-Falster igangsat projektet. Ekspropriation foretages jf. lovhjæmmel. Deltagere i den Open Season kampagne, der er udført for igangsætning af projektet, har givet et bindende kapacitetsbud og betalinger i 15 år. Lovgivningen tilsiger, at gastransmissionsledninger skal ligge med mindst 1 m jorddække. Dette vil også være udgangspunktet for projektet Grøn Gas Lolland-Falster. Hvor det med henvisning til dræning eller andre forhold er ønsket, og hvor det er teknisk muligt og forsvarligt, vil projektet forsøge at imødekomme ønsker om større jorddække.	Høringsvaret består af to dokumenter, dels et selvstændigt høringsvar med lodsejeren som afsender, dels samme dokument med beskrivelse af alternative linjeføringer som er indsendt med høringsvar nr. 9. Til det selvstændige høringsvar fra lodsejer har Miljøstyrelsen har ingen bemærkninger for så vidt angår spørgsmål om gæsteprincip og ekspropriation, da det ikke indgår som en del af miljøvurderingsprocessen. Forhold omkring etablering af gasledningen herunder dybde, som gasledningen kan placeres i, og dræn vil blive yderligere belyst og vurderet i miljøkonsekvensrapporten, og Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer forsøger at imødekomme ønske om øget placeringsdybde, hvor det er muligt. Miljøstyrelsen har ikke kompetencen til at vurdere projektets rationale men forholder sig udelukkende til at vurdere de miljømæssige konsekvenser af projektet. Vedrørende alternativer henvises til besvarelse under høringsvar nr. 9.
19	Ørslev Vandværk	Vandværk	Vandindvinding	Ørslev Vandværk planlægger to vandindvindingsboringer, der vil være færdig anlagt juni 2021. Godkendelsen af vandindvindingsboringerne er givet på baggrund af etablering af Ørslev Folkeskov. Vandværket ønsker linjeføring for Grøn Gas Lolland Falster ikke kommer i vejen for vandindvindingen og placeres så nordligt som muligt.	Eventuelle påvirkninger af skov og vandindvinding indgår i miljøkonsekvensvurderingen. Muligheder for at justere linjeføring mod nord mellem Københavnsvej og Ambjergvej nord for Ørslev drøftes gerne med vandværket. Ørslev Folkeskov plantes forår 2021 ved Ugledigevej. Det skal undersøges nærmere hvor. Gasledningen kan ligge 5 meter fra en drikkevandsboring, jf. servituttekst om parallelføring af brønde. Det er ikke besluttet med kommisarius endnu, men det er praksis og vil være Energinets oplæg.	Det fremgår af bygherres besvarelse, at bygherrer vil indgå i dialog med vandværket om en mulig justering af linjeringen i forhold til de godkendte vandindvindingsboringer. Forhold omkring om mulig påvirkning af skove og grundvand herunder vandindvinding vil blive belyst i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at tilføje.

20	Bent Møller	Borger	Fossil energi, miljø, menneskers sundhed, hensyn til landbrugsdrift, alternative linjeføringsforslag.	Borgeren mener, at projektet er rigtig dårligt for både mennesker, natur og miljø. Gas er ikke miljøvenlig energi. Han mener at mennesker, dyr og natur, der vil komme til at bo/være tæt på ledningen vil blive påvirket i stort omfang og at der vil være store indskrænkninger af ejendomsretten. Borger udtrykker bekymring for menneskers sundhed ved at leve tæt på en gasledning. Der foreslås to alternative linjeføringer som bl.a. vil friholde lodsejer for strukturskade på markarealer. Lodsejer mener at linjeføring enten skal følge motorveje og jernbaner eller skal følge Flintinge Å.	Menneskers sundhed, natur og miljø indgår i miljøkonsekvensvurderingen, og der indarbejdes justeringer af linjeføringen og arbejdsmetoder som kan minimere generne. Der indarbejdes afværgeforanstaltninger hvor det er nødvendigt af hensyn til miljø og natur. Begge foreslåede alternativer ligger uden for projektområdet. Der er afstandskrav for ledninger langs jernbaner. Mellem Øster Toreby/Nagelsti og Flintinge Å ligger der langs jernbanen nogle ejendomme, som der skal holdes afstand til. Det vil derfor ikke være muligt at ligge tæt på jernbanen på denne strækning. Hvis gasledning, skal lægges tæt ved jernbanen på flere meget korte strækninger, vil det medføre en linjeføring af gasrøledningen med mange knæk og flere berørte lodsejere. Dette ønsker Energinet/Evida ikke af hensyn til den tekniske udformning af røledningen samt af hensyn til at berøre så få lodsejere som muligt. Alternativ 2 foreslår at følge Flintinge Å syd for den nuværende placering. Dette vil give en længere krydsning af Guldborg Sund pga. Natura 2000-området og farvandet. En længere farvandskrydsning vil give en mere teknisk vanskelig udførelse, men er mulig. Lodsejers forslag krydser Flintinge Ådal i et længere stræk, hvor der er Natura 2000 og § 3 beskyttet natur. Alternativ 2 vurderes at have en større påvirkning på miljøet end den nuværende linjeføring. Da lodsejers viste alternativ går gennem en lang strækning af Natura 2000-område, vil underboring i hele natura 2000-området ikke være mulig, og det vil være nødvendigt med en nedgravet løsning. Dette ser Energinet/Evida ikke som en gennemførlig mulighed.	Det foreslåede alternativ 1 vil blive undersøgt i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsen anser dog ikke det foreslåede alternativ 2 som et realistisk alternativ grundet den mulige påvirkning på Natura 2000 områder på land. Dette skal ses i forhold til, at den foreslåede linjeføring kan gennemføres uden at der skal gennemføres anlægsarbejde indenfor de udpegede Natura 2000 områder. Miljøkonsekvensrapporten vil belyse projektets mulige påvirkning på menneskers sundhed, natur og klima, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger at tilføje i forhold til bygherrers besvarelse.
21	Ulrik Theophil Jørgensen	Landbrug	Alternativ linjeføringsforslag, markdræn, fremtidige udviklingsmuligheder for landbrugsdrift, ændring af el-ledninger til jordkabler, ønsker dialog	Landmændene foreslår, at gasledningen følger elledningerne da de i forvejen begrænser anvendelsesmulighederne af deres ejendomme. Der er vedlagt skitser af alternative forslag til linjeføring (pdf-fil) og placering af LV station(bilag 1). Landmændene stiller som krav, at der tilknyttes en drænkonsulent. Der foreslås en konkret person. Herudover udtrykkes der bekymring for påvirkningen af dræn i forhold til forholdene Lolland, da gasledning lægges i 1 meters dybde(drændybden). To af landmændene tilkendegiver, at gasledningen begrænser deres udviklingsmuligheder for svinebesætning og avlsbygninger (bilag 2). Der henvises til lokalplan vedr. sukker for Søllestedgaard. Landmændene ønsker at luftledninger lægges i jorden i samme ombæring som anlæg af gasledningen. Der udtrykkes også bekymring for lugtgener pga. gasledning nærhed til bolig herunder soveværelset. Landmændene tilbyder at deltage i møde for at drøfte forslaget, hvis der er nødvendigt	Der er restriktioner for hvor tæt gasledninger kan anlægges på elledninger, og jordlægning af elkabler er ikke en del af Grøn Gas Lolland Falster. Ved anlægsarbejde nær elledninger skal der være stor opmærksomhed på sikkerhed og arbejdsmiljø, og for anlæg af en stålledning nær strømførende ledninger, skal der udføres nærføringsberegninger og indarbejdes sikkerhedsforanstaltninger. Det vil derfor være vanskeligt teknisk og dermed dyrere, at lægge gasledningen tæt på elledninger og kabler. Linjeføringsforslag ligger uden for projektområdet. Rødt forslag går fra Højrebyvej op mellem Abed og Stokkemarke gennem Søllested skov og frem til MR Nakskov. Forslaget har en krydsning med fredskov og tæt forbi Avnede Kirke på et smalt sted mellem Halsted Å og en kirkefredning.Linjeføringsforslaget er dermed ikke miljømæssig forbedring i forhold til det nuværende linjeføringsforslag. Orange forslag ligger langs en luftledning, hvortil gasledninger skal holde afstand.Sydligere linjeføring fra Højrebyvej til vest for Tjennemarke og placering af LV station ved Husrækken nord for Kristiansæde Skov ligger tæt ved luftledning og andre boliger. Forslag til LV-station er inden for skovbyggelinjen. Forslaget ligger i større afstand til Søllestedgård men ligger tæt ved elledninger og har to krydsninger med et vandløb. Linjeføringsforslaget rummer dermed tekniske udfordringer og andre naboer påvirkes. Det er dermed ikke en miljømæssig eller teknisk forbedring af linjeføringen i forhold til det nuværende linjeføringsforslag. Selvom de nævnte forslag ikke er mulige, kan der muligvis aftales løsninger, der har mindre gener for lodsejere. Der er ikke lugtgener som følge af gasledningen under normal drift. Gassen er tilsat et stinkstof som sikkerhedsforanstaltning, så gassen kan lugtes, hvis der sker udslip. Forhold vedr. udviklingsmuligheder drøftes med lodsejer.	Bygherre har ansøgt om etablering af en gasledning og ikke jordlægning af luftledninger, hvorfor det ikke behandles i miljøkonsekvensrapporten. I miljøkonsekvensrapporten vil der blive redegjort for forhold vedr. placering af gasledning (dybde), dræn og mulige lugtgener, og miljøpåvirkningen vil blive vurderet. Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherre vil indgå i dialog med lodsejerne om tilpasning af linjeføring på ejendommen, og at de foreslåede alternativer i høringsvaret rummer tekniske udfordringer og ikke vurderes at være miljømæssigt bedre. Spørgsmål om udvidelsesmuligheder vil blive håndteret af bygherrer i forbindelse med lodsejerforhandlinger.
22	Ida og Torben Frederiksen	Landbrug	Alternativ linjeføringsforslag, hensyn til landbrugsdrift	Lodsejer har frøafgrøde på berørte arealer mellem Kristiansmindegårdene og Grønsundvej og ønsker linjeføring flyttet til den anden side af omfartsvejen. hvor der vil være mindre gene. Lodsejeren råder også over disse arealer,	Forslaget ligger lidt uden for projektområdet. Energinet undersøger, om det er muligt at efterkomme lodsejers ønske ved at anlægge gasrøledningen vest for omfartsvejen. Det overvejes at placere linjeføringen vest for omfartsvejen helt frem til Gedser Landevej, hvor krydsningen af landevejen i så fald vil ske nordvest for rundkørslen. Ved Prinsholmvej/Grønsundvej er der meget lidt plads (ca. 25 m), og der er vejbyggelinjer og minimumsafstand til boliger, der skal overholdes. Pladsforhold, teknisk udførelse og forhold for øvrige lodsejere undersøges nærmere.	Det foreslåede alternativ vil blive undersøgt i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten. Miljøkonsekvensrapporten vil desuden indeholde en beskrivelse og vurdering af påvirkninger i forhold til landbrugsdriften herunder afgrødetab og strukturskader.
23	Hasselø Plantage Grundejerforening (underskriftindsamling fra 102 borgere)	Forening	Rekreativ benyttelse, gener for beboere, forringelse af ejendomsværdi	Grundejerforeningen er imod placering af gasledningen syd for Hasselø Plantage, fordi linjeføringen vil påvirke grundejerforeningens strandgrund og begrænse den rekreative benyttelse, pæle til broer og beplantningen og vil pga. væsentlig ulempe for beboerne påvirke huspriser negativt og linjeføring går gennem fredet naturområde.	Gasrøledningen placeres umiddelbart syd for Hasselø Plantage. Beboerne vil derfor blive udsat for gener fra anlægsarbejdet og fra arbejdspladsen øst for Hasseløvej. Miljøkonsekvensrapporten omfatter støj i anlægsfasen og eventuelle støjdæmpende foranstaltninger ved arbejdsplads for farvandskrydsning.Det er undersøgt nærmere, at det ikke har nogen konsekvens for badebroen, at der etableres en gasledning. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes om adgangen langs kysteri anlægsfasen kan blive begrænset. Gasrøledningen underbøres på strækningen fra Hasseløvej under Guldborg Sund til Lolland, så på denne strækning er der ikke anlægsarbejde over terræn. Når gasledningen er anlagt vil der være begrænsninger på byggeri, gravearbejde og beplantning umiddelbart over gasledningen. Gasledningen er dimensioneret med hensyn til sikkerhed jf. de typer af arealer, den passerer i henhold til "class location" som er regler for klassificering af arealer, hvor der skal anlægges gasledninger. Når gasledningen er anlagt, vil der derfor ikke være restriktioner på færdsel og almindeligt ophold over gasledningen. Underboringen er valgt for at skåne Natura 2000-området. Farvandskrydsningen er placeret, så man opnår den kortest mulige krydsning, hvor der samtidigt er muligt at lave et stort opstrenningsareal (på Lolland) hvor der er taget størst mulig hensyn til afstand til boliger og natur.	Miljøkonsekvensrapporten vil belyse og vurdere påvirkningen af de midlertidige gener og eventuelle adgangs begrænsninger i området, som vil være forbundet med anlægsarbejdet tæt på grundejerforeningens område. Miljøstyrelsen har noteret at bygherre vil forholde sig til spørgsmålet om konsekvenser for pæle til broer, ligesom mulige konsekvenser for den eksisterende beplantning og restriktioner omkring gasledningen også vil blive belyst. Eventuelle påvirkninger af huspriser er ikke et emne, som omfattes af miljøvurderingsloven og indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten.
24	Henning Herlin Damgaard Nielsen	Borger	Vejprojekt mellem Sydmotorvejen ved Højmølle og Nykøbing F.	Vejdirektoratet undersøger opgradering af hovedvejen mellem Sydmotorvejen/Højmølle og Nykøbing F. Borgeren oplyser at VD pt. ser på deres borgerønske om et foreslået vejforløb. Der er imidlertid sammenfald mellem dette borgerønske og projektområde for Grøn Gas Lolland-Falster ved Ovstrup Skov, men borgeren mener at begge dele er muligt såfremt der sker en koordinering af de to projekter	Grøn Gas Lolland-Falster tager hensyn til eksisterende og planlagte projekter, og der tages kontakt til Vejdirektoratet om status for den aktuelle plan for ny vej. Den nævnte tilpasning kan formentlig udføres inden for projektområdet for Grøn Gas Lolland-Falster. Gasledningen er lagt med størst mulig afstand til Ovstrup Skov pga. elledning og Natura 2000-området Lstrup Lyng. Grøn Gas Lolland Falster følger stort set samme forløb som borgerens vejforslag ned forbi Tingsted, mellem Systofte Skovby og Systofte frem til at vejforslaget knyttes til Nykøbing Falster Omfartsvej. Der kan være forhold vedr. afstand mellem vej og gasledning samt afstand til boliger mv. der skal afklares nærmere, men formentlig kan projektet tilpasses et eventuelt vejforslag. Såfremt Vejdirektoratet arbejder videre med borgerforslaget, vil projekterne blive koordineret og vurderet under kumulative forhold i miljøkonsekvensrapporten. Energinet og Evida tager kontakt til Vejdirektoratet.	Miljøstyrelsen har noteret, at bygherre vil kontakte Vejdirektoratet for afklaring af en mulig tilpasning af linjeføring i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten og har ikke yderligere at tilføje til bygherrers bemærkning.
25	Michael Thalund	Borger	Alternativ linjeføringsforslag, større afstand til beboelse	Borgeren foreslår en alternativ linjeføring mod øst mellem Brændte Ege og Hasselø Nor af hensyn til nærhed til private beboelsesejendomme. Forslag går gennem Hallerup Skov på tre forskellige forløb.	Forslaget ligger uden for undersøgelsesområdet og går gennem fredskov på længere stræk end den nuværende linjeføring. Forslaget går tæt på en ejendom i bebyggelsen Tjæreby Tang. Det foreslåede forløb er muligt, men vil have en større påvirkning af fredskov, det vil berøre et større areal, fordi det er længere, og det vil komme tæt på andre lodsejere i stedet for lodsejerne ved Hallerupvej. Alternativet vurderes dermed ikke at være en bedre løsning end det foreslåede linjeføringsforslag i forhold til påvirkning af miljø og lodsejere.	Det alternative forslag til linjeføring er længere end linjeføringen på den pågældende strækning, og vil desuden krydse fredskovspligtigt areal ved Hallerup Skov på en længere strækning end den foreslåede linjeføring. Der ses derfor ikke umiddelbart miljømæssige fordele ved den foreslåede linjeføring.

26	Poul Friis-Thorsen	Borger	Alternative linjeføringsforslag, forslag om gasforsyning fra tankanlæg	Borgeren foreslår 3 alternative linjeføringer for GGLF. det første forslag er en alternativ linjeføring på havbunden nordvest om Falster og gennem Guldborg Sund til Nykøbing F og Nordvest om Lolland til Nakskov. Andet forslag er, at gasledningen skal følge Sydmotorvejen fra Nørre Alslev til Nykøbing, og det tredje forslag er etablering af tankanlæg på sukkerfabrikkerne og så transport af gas på lastbiler eller tankskib.	1. alternativ: Forskellige linjeføringer på havbunden er fravalgt før idefasen, da det er teknisk vanskeligt at lave lange havledninger. En gasledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for ledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Gasledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 område end ved det nuværende linjeføringsforslag. 2. alternativ: linjeføringen vil skulle føres ind gennem Nykøbing F, hvilket ikke er muligt, derudover vil traceet blive meget længere. 3. Alternativ: Transport af gas på lastbiler eller tankskib (LNG-løsning) er et muligt alternativ, men det er fravalgt ved den politiske beslutning om Grøn Gas Lolland-Falster.	Bygherre har redegjort for såvel de tekniske og miljømæssige udfordringer, som vil være forbundet med de foreslåede løsninger, og Miljøstyrelsen finder ikke anledning til at kræve dem yderligere behandlet i miljøkonsekvensrapporten.
27	Søren Nymann	Landbrug	Udvidelse af driftsbygninger, markdræn	Der gøres opmærksom på, at han har konkrete udviklingsplaner for Pasmørgårdsvej 25. 4750 Lundby og at eneste mulighed for udvidelse er mod vest (væk fra Udby Kirke), hvor gasledningen foreslås placeret. der opfordres til at der tages hensyn til udvidelsen ved den endelige placering af gasledningen. Der gøres opmærksom på, at anlægsdybden for Grøn Gas Lolland-Falster vil volde problemer for markdræningen, og foreslår at ledningen lægges med 1½ meter jord ovenover.	Mindsteafstanden fra bygninger med ophold til gasrørledningen er 20 m. Der er ca. 170 m fra den vestligste bygning til gasrørledningen. Gasrørledningen ligger derfor i en afstand, der umiddelbart vurderes at efterlade plads til udvidelse, men Energinet/Evida indgår i dialog med lodsejer om udvidelsesplanerne på ejendommen. Lovgivningen tilsiger, at gastransmissionsledninger skal ligge med mindst 1 m jorddække. Dette vil også være udgangspunktet for projektet Grøn Gas Lolland-Falster. Hvor det med henvisning til dræning eller andre forhold er ønsket, og hvor det er teknisk muligt og forsvarligt, vil projektet forsøge at imødekomme ønsker om større jorddække.	Bygherrer vil i forbindelse med lodsejerforhandlingerne indgå i dialog med lodsejer om udvidelsesplanerne på ejendommen og vurdere, hvorvidt der kan være mulighed for justering af linjeføring. Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for etablering af gasledningen herunder dybde og forholdet til drænen og eventuel påvirkning vil blive vurderet.
28	Thomas Ebbe	Landbrug	Placering af MR-station, hensyn til landbrugsdrift.	Lodsejer mener, at MR Guldborgsund Vest kommer til at ligge uhensigtsmæssigt ifht. fremtidig landbrugsdrift på arealet, og mener at der bør findes placering, hvor der er tilgodeset længere afstand til beboelse, eller områder som ikke dyrkes. Lodsejeren ønsker dialog for at finde en anden placeringsmulighed.	Placering af MR-stationen er valgt ud fra gasrørledningens placering, afstanden mellem MR-stationerne, adgang til offentlig vej og nærhed til kommende leverandører af biogas. Eventuelle forslag til andre placeringer kan drøftes med lodsjere, men nuværende placering er bundet af nærhed til boliger og adgang fra offentlig vej. På MR-stationerne findes også et linjeventilarrangement, og placeringen af disse ventilanlæg er også afhængig af afstanden til projektets øvrige linjeventilanlæg.	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer vil indgå i dialog med lodsejeren om muligt forslag til alternativ stationsplacering og har ikke yderligere at tilføje.
29	Preben Suhr Hansen	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, forslag til ændret placering af arbejdsplads, læbælter, markdræn, kommentar til høringsvar nr. 9	Der foreslås et ændret forløb ved krydsning af Guldborg Sund frem til Nagelsti, så læbælte kan friholdes og krydsning af markdræn undgås(vedlagt bilag). Forslag er afstemt med nabo. Hvis linjeføring flyttes som foreslået, flytter arbejdsareal med. Lodsejeren ønsker ikke alternativ fra høringsvar nr. 9, som påvirker borgers areal i stedet for.	Forslaget ligger inden for undersøgelsesområdet, på en kort strækning på grænsen til Natura 2000 området. Linjeføringen kan muligvis tilpasses efter gennemgang ved lodsejerbesøg, så længe påvirkning af Natura 2000-området fortsat kan undgås. Energinet/Evida inkluderer ikke borgerforslag i projektet og miljøkonsekvensvurderingen som har væsentlige konsekvenser for andre lodsejere uden at de inddrages.	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer vil indgå i dialog med lodsejeren om muligt forslag til alternativ placering af linjeføring. Det vil i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten blive undersøgt, hvorvidt andre alternativer skal inddrages, men der henvises i øvrigt til besvarelsen ved høringsvar nr. 9.
30	Ole Lauridsen	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, markdræn, resistent ukrudt, jordhåndtering	Landmanden foreslår to alternative linjeføringer hhv. ved Maribo og ved Ud Stolpe pga. hensyn til markdræn. Landmanden gør opmærksom på risiko for langvarige strukturskader, risiko for spredning af resistent ukrudt ved tilkørsel af jord fra naboarealer, skader på/dårlig retablering af drænen og ekstra arbejde pga. gener fra anlægsarbejde, opgaver med tilsyn mv.	Forslag syd for Sydmotorvejen ved Maribo mellem Forneby og Skelstrup: Forslaget ligger uden for undersøgelsesområdet. Det nuværende krydsningspunkt af motorvejen er valgt af tekniske årsager, hvor motorvejen ligger over terræn. Gasrørledningen skal lægges uden for vejbyggelinje omkring motorvejen. Forslag ved Sletteskovvej mellem Ud Stolpe Byvej og Lymosevej: forslaget ligger tæt ved boliger ved Sletteskovvej, men linjeføring kan måske tilpasses under hensyn til både boliger og markdrift. Forslaget drøftes ved lodsejerbesøg og undersøges nærmere.	Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for anlægsarbejdets gennemførelse og mulige påvirkninger heraf herunder jordhåndtering, risiko for strukturskader og forhold ved drænen. Spørgsmål om erstatning indgår ikke i arbejdet med miljøkonsekvensrapporten men vil blive håndteret i den efterfølgende ekspropriationsproces. Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherrer vil indgå i dialog med lodsejeren om muligt forslag til alternativ placering af linjeføring og har ikke yderligere at tilføje.
31	Firma Collet K/S. Bernt Johan Collet	Virksomhed	Alternativ linjeføringsforslag	Der påpeges, at høringsperioden har været kort og over påsken. Det foreslås, at gasrørledningen lægges langs Sydmotorvejen fra Everdrup til Farø-brøerne fordi der vil være miljømæssige fordele ved denne linjeføring: mindre skade på landskab og miljø i balance, da området omkring motorvejen i forvejen er negativt påvirket, 4 km kortere linjeføring og heraf mindre omkostninger, mindre CO2, luftforurening og materialebesparelser samt endelig friholdelse af Risby Skov og dets dyre- og planteliv.	Forslaget ligger uden for undersøgelsesområdet. Der er flere boliger langs motorvejen, og der er ikke plads mellem Snesere sø og tilslutningsanlæg ved Sneserevej. Omkring Præstø Landevej ligger Birkemose Skov, §3, fortidsminder og et råstofområde. Risby Skov skulle gennemskæres i den østlige kant i stedet for langs skovvejen. Der vil også være en krydsning af fredskov ved Ambjerg Skov (nord for Ørslev), der er fravalgt pga. terrænet og hensyn til fredskov samt en krydsning af Trolbjerg Skov (Sydøst for Ørslev). Forslaget vurderes at være teknisk mere vanskeligt og at medføre en større påvirkning af miljøet.	I henhold til miljøvurderingslovens § 35, stk. 4 skal varighed af idéhøringen være minimum 14 dage. På grund af projektets omfang og kompleksitet besluttede myndighederne, at forlænge idéhøringen til 3 uger + påskeferien, dvs. i alt 4 uger for at give borgerne mere tid til at orientere sig i materialet. Bygherre har tilstræbt en linjeføring så tæt på motorvejen som muligt. Bygherre har desuden redegjort for, at der også her er boliger, beskyttet natur og andre skovområder at tage hensyn til, og at den foreslåede løsning ikke vil være en miljømæssig fordel. Miljøkonsekvensrapporten vil belyse og redegøre for påvirkninger, som projektet kan medføre for skove, natur, klima og menneskers sundhed.
32	Danske Vandløb	Forening	Alternative linjeføringsforslag, klimatilpasning af vandløb.	Det foreslås, at gasledningen lægges ned i vandløb, enten i den ene side af vandløb, der udgraves med dobbeltprofil eller under vandløbsbund. Vandløbene foreslås udgravet til større kapacitet for afledning af vand. Det foreslås på 4 forskellige strækninger, hvor linjeføring for gasledning ligger i nærheden af vandløb. Anlægsarbejde ønskes udført om sommeren og lodsejere ønskes inddraget i arbejdet med afbrydelse og retablering af drænen.	Udgravning af vandløb og de nødvendige vurderinger af konsekvenser for målsætninger efter vandrammedirektiv ligger ikke inden for rammerne af projektet for Grøn Gas Lolland-Falster, og arbejdet hermed ville i givet fald række langt ud over tidsplanen for Grøn Gas Lolland-Falster. Der ligger ikke konkrete planer for klimatilpasning af vandløb ved forøgelse af vandløbenes dimensioner. Energinet/Evida ser derfor ikke, at forslaget er gennemførligt som en del af Grøn Gas Lolland-Falster. De viste vandløbsstrækninger, hvor det foreslås konkret er: 1. Ullerslev Nor 12L, tilløb til Halsted Å. Den foreslåede strækning er kun § 3 beskyttet på en del af strækningen og er delvist rørlagt. En del af vandløbet ligger uden for undersøgelseskorridoren. Halsted Å er § 3 beskyttet og målsat med godt økologisk potentiale. 2. Kanalen langs motorvejen ved afkørsel 47. Der henvises formentlig til grøft langs sydsiden af motorvejen. Grøften ligger tæt ved motorvejen, og det er derfor formentlig ikke en mulighed, da gasledningen skal overholde afstandskrav til motorvejen og eventuelle byggelinjer. Grøften løber til Lomose Å, der er § 3 beskyttet. 3. Kanalen ved Fjelde og Kanalen syd for Rykkerup Skov. Kanalen ved Fjelde løber til Bulvadsgrøften, der er § 3 beskyttet, dog nedstrøms en rørlagt strækning. Kanalen syd for Rykkerup Skov løber til Saksøbing Å, der er § 3 beskyttet og målsat med god økologisk tilstand. 4. kanal syd for undersøgelsesområde. Kanalen ligger helt uden for undersøgelsesområdet og er et tilløb til Guldborgsund. Kanalen er hverken § 3 beskyttet eller specifikt målsat, men den ligger i eller lige på grænsen af Natura 2000-området. Ved udløbet er hele Guldborg Sund er Natura 2000-område og har målsætningen god økologisk tilstand. At lade gasrørledningen følge vandløb vil medføre mange bøjninger og nogle lidt skarpe knæk, der af tekniske hensyn helst vil undgås. Hertil kommer, at de foreslåede vandløb løber til beskyttede eller målsatte vandråder samt Natura 2000, så de miljømæssige vurderinger, der er nødvendige, forventes at være ganske omfattende. Det kan endvidere først om projektet kan udføres uden at påvirke målsatte vandforekomster, når disse vurderinger er foretaget.	MST foreløbig bemærkning: Miljøstyrelsen er enig i bygherres vurdering af, at der er tale om to forskellige typer af projekter, som dels vanskeligt lader sig gennemføre indenfor den besluttede tidsplan, dels rummer risiko for påvirkning af vandmiljøet og desuden ikke med rimelighed kan pålægges bygherrene at gennemføre. Der vil i miljøkonsekvensrapporten blive redegjort for udførelsen af anlægsarbejdet, herunder retablering af drænen. Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke i forhold til bygherres kommentarer.
33	Cyklistforbundet	Forening	Cykliste, trafikikkerhed	Det ønskes, at der varslet i god tid, når der er spærringer og omlægninger samt kørsel med tung trafik, som kan være til gene eller udgøre en risiko for cykliste. Omlægninger og spærringer bør være midlertidige og kortvarige. Det ønskes at tung trafik har opmærksomhed på bløde trafikanter.	Spærringer og omlægninger planlægges at være midlertidige og så kortvarige som muligt, og der indarbejdes hensyn til bløde trafikanter. Der ses på omkørselsmuligheder og information. Håndtering af bløde trafikanter aftales nærmere med kommunerne.	Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for og vurdere påvirkninger som følge af anlægstrafik, som beskrevet i bygherres bemærkninger. Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til bygherres bemærkninger.

34	Helge Danneskiold-Samsøe	Landbrug	Alternative linjeføringsforslag, klimatilpasning af vandløb, markdræn	Høringssvaret er identisk med svar nr. 32 i forhold til alternativt forlag om placering af linjeføringen i eller under vandløb. Herudover bemærkes at drænen nogle steder ligger i 1½ meters dybde og at det generelt er problematisk at genoprette / erstatte drænen der er skåret over.	Se svar vedr nr. 32.	MST foreløbig bemærkning: Miljøstyrelsen er enig i bygherres vurdering af, at der er tale om to forskellige typer af projekter, som dels vanskeligt lader sig gennemføre indenfor den besluttede tidsplan, dels rummer risiko for påvirkning af vandmiljøet og desuden ikke med rimelighed kan pålægges bygherrerne at gennemføre. Der vil i miljøkonsekvensrapporten blive redegjort for udførelsen af anlægsarbejdet, herunder retablering af drænen. Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke i forhold til bygherres kommentarer.
35	Henrik og Charlotte Goldbæk	Borger	Miljøgener som lugt, luft, tilbud om køb af ejendom	Borgerne berøres af arbejdsområdet og spørger ind til forventede gener fra lugt, udluftning, arbejdsområde m.m. Det foreslås derfor, at ejendommen overtages af Energinet og Evida.	Gasrørledningen anlægges på ejendommen, og der vil være gener i anlægsfasen fra entreprenørmaskiner mv. Denne gener er dog ikke af så lang varighed, eller så tæt på huset, at ejendommen købes af Energinet og Evida. Der er ingen lugtgener i driftsfasen.	Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for og vurdere påvirkning af de midlertidige gener fra anlægsarbejdet herunder støv fra maskiner og trafik. Spørgsmål om erstatning/opkøb vil ikke være en del af miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsen har ikke yderligere at tilføje til bygherres bemærkninger.
36	Peter Thorsen. Frisenlund	Landbrug	Udfasning af gas, el-energi, VE-anlæg, ekspropriation, landbrugsdrift, gener af lodsejere, markdræn, konflikter med landbrug, tekniske anlæg, kulturarv, natur. Alternative linjeføringsforslag.	Lodsejer er imod gennemførelse af Grøn Gas Lolland-Falster. Der fremføres flere argumenter for at gas ikke er en energikilde, der bør sættes på i fremtiden, at der er flere bedre miljørigtige alternativer til gas. Lodsejer anfægter retten til ekspropriation, og at almenvellet ikke tilgodeses. Mange lodsejere påvirkes, og det gør projektet uforholdsmæssigt dyrt. Der spørges til hvordan sukkerfabrikkerne forsynes, da gasrørledningen ikke føres ind til fabrikkerne. Det nævnes, at lodsejere belastes med ekstra arbejde til kommunikation, ødelæggelse af drænen, retablering, der ikke virker, forringelse af ejendom, klager og civile retssager, tidskrævende og en økonomisk udgift der pålægges lodsejere. Landmanden påpeger konflikter med have, levende hegn, landbrug, drænen, Kontek-kabel, højspænding, der skal jordlægges, beskyttet dige, Bjørup Bæk, dyreliv og en ny jordvold og sø, der er under anlæg. Der foreslås alternativ med ledning på havbunden eller forsyning af virksomheder med gas via tankanlæg og lastbiler.	Der er overvejet andre muligheder for energiforsyning. Regeringen har politisk besluttet at fremme anlæggelsen af Grøn Gas Lolland Falster. Sukkerfabrikkerne forsynes ved, at sukkerfabrikkerne etablerer stikledninger ind til Grøn Gas Lolland-Falster, ligesom anden industri kan gøre i fremtiden. Anlæggelse af stikledning er uden for dette projekt, men vil blive aftalt mellem Evida og sukkerfabrikkerne. Lodsejere ydes kompensation for gener fra projektet, som udmåles af ekspropriationskommissionen. Eventuelle spørgsmål om grundlaget for ekspropriation, herunder almenvellets interesse, kan indbringes for Ekspropriationskommissionen, der vil træffe vil træffe afgørelse herom. Deres afgørelse kan efterfølgende ankes til Taksationskommissionen, og spørgsmålet kan i sidste ende indbringes for en domstol. Konflikt med have, levende heng, landbrug, drænen, jordvold og ny sø drøftes ved lodsejerbesøg. Energinet og Evida koordinerer projektet i forhold til ledninger med ledningsejere. Påvirkninger af diger og vandløb vurderes i miljøkonsekvensrapporten. Forskellige linjeføringer på havbunden er fravalgt før idefasen, da det er teknisk vanskeligt at lave lange havledninger. En gasledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for ledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Gasrørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. 2. Transport af gas på lastbiler eller tankskib (LNG-løsning) er et muligt alternativ, men det er fravalgt ved den politiske beslutning om Grøn Gas Lolland-Falster.	Miljøstyrelsen forholder sig ikke til bemærkninger om projektets rationale, ekspropriation, erstatning eller om anlægsomkostningerne kan overholdes, da det ikke udgør en del af miljøvurderingsprocessen. Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for og vurdere påvirkningerne af anlægsarbejdet herunder om drænen, jordhåndtering, øvrig infrastruktur, beskyttede diger, forhold omkring grundvand/vandboringer, skov, beskyttet natur og dyreliv samt efterfølgende restriktioner på ejendommen. Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.
37	Jan Frederik Pedersen	Borger	Udfasning af gas, el-energi, VE-anlæg, ekspropriation, landbrugsdrift, gener af lodsejere, markdræn, konflikter med landbrug, tekniske anlæg, kulturarv, natur. Alternative linjeføringsforslag.	Borger skriver, at ledningen er foreslået gennem hans have. Den resterende del af høringssvaret er identisk med høringssvar nr. 36.	Undersøgelsesområdet går ind over borgerens have. Der er ca. 200 m til gasledningens linjeføring. Se også svar vedr. nr. 36.	En del af havearealet ligger indenfor projektområdet, men som det er fremgået af idéoplægget, har Energinet oplyst, at hverken anlægsbælte eller selve gasledningen vil medføre en påvirkning af havearealer. Se herudover Miljøstyrelsens bemærkninger til høringssvar nr. 36.
38	Henrik Ole Hansen	Borger	Alternativ linjeføringsforslag.	Borgeren efterlyser alternative forslag og foreslår, at gasledningen går gennem Smålandshavet, så der også kommer gasforsyning af Askø, Fejø og Femø.	Gasforsyning af øer er ikke inden for formålet for Grøn Gas Lolland-Falster, der skal forsyne industri. Boligopvarmning er ikke en del af formålet med gasledningen. Forskellige linjeføringer på havbunden er fravalgt før idefasen, da det er teknisk vanskeligt at lave lange havledninger. En gasledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for ledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Gasrørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag.	Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.
39	Hans Erik Jensen	Borger	Alternativ linjeføringsforslag.	Borgeren foreslår alternativ linjeføring mellem Flintinge Å og Våbensted, så der undgås mange vejrydsninger, mindre strukturskade og gene af færre mennesker. Det foreslås, at følge Flintinge Å på sydsiden op til Saksø og derefter at følge motorvejen til Våbensted.	Syd for Flintinge Å op til Saksø findes Flintinge Byskov, Hydeskov, Saksø og Holmeskov Dyrehave samt flere boligområder, der gør at det er vanskeligt at finde et tracé for gasrørledningen. Omkring Saksø findes der flere forhold, der vil vanskeliggøre placering af gasrørledningen. Gasrørledningen lægges ikke i byområder, og omkring Saksø findes der flere steder med bebyggelse, skov, beskyttet natur mv. Det foreslåede forløb for gasrørledningen er dermed ikke en miljømæssig, teknisk eller økonomisk forbedring i forhold til den nuværende linjeføring.	Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække. Dette vil blive yderligere uddybet i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapportens afsnit om fravalgte alternativer.
40	Karsten Borre	Borger	Alternativ linjeføringsforslag.	Borgeren foreslår gasledningen gennem Smålandshavet. Borgeren underretter sig over de mange knæk på den foreslåede linjeføring og spørger ind til hvorfor der er disse knæk.	Linjeføringen har knæk for at undgå område med bløde jordbundsforhold, naturområder, fortidsminder mv. samt for at få rette skæringer med vandløb, veje og jernbaner. Forskellige linjeføringer på havbunden er fravalgt før idefasen, da det er teknisk vanskeligt at lave lange havledninger. En gasledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for ledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Gasrørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag.	Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.
41	Lars Egelund	Borger	Tung trafik, forslag til ændret placering af arbejdsplads	Borgeren foreslår at, at arbejdspladsen på Langdyssevej flyttes. Langdyssevej er lille og er i forvejen belastet af tung trafik fra landbrug, agurkegartneri og champignonproduktion. Arbejdspladsen foreslås flyttet til Præstø Landevej eller ved Bårsevej.	Arbejdspladsen er tidligere flyttet fra Præstø Landevej til Langdyssevej pga. bløde jordbundsforhold ved Præstø Landevej. Trafiksikkerhed og eventuel alternativ placering af arbejdspladsen drøftes med kommunerne og lodsejerne.	Miljøstyrelsen har noteret sig at bygherre vil indgå i dialog med kommuner og lodsejere omkring eventuel alternativ placering af depotplads, og har ikke yderligere bemærkninger.
42	Kystdirektoratet	Myndighed	Strandbeskyttelseslinje	Kystdirektoratet gør opmærksom på projektets beliggenhed inden for strandbeskyttelseslinjen og at dette medfører behov for dispensationer, der bør ansøges i god tid.	Energinet og Evida er opmærksomme på, at der skal søges om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, og vil forsøge at gøre dette så tidligt i processen som muligt.	Høringssvaret vil indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere at tilføje.

43	Arbejdstilsynet	Myndighed	Sikkerhed, mindsteafstand til bygninger	Arbejdstilsynet gør opmærksom på, at boliger, bygninger og områder med befolkningsgrupper med begrænset eller nedsat mobilitet skal ligge uden for "potential impact area", og at mindsteafstanden mellem transmission- og fordelingsledninger og bygninger skal være så stor som muligt og afvigelse kun bør ske i undtagelsestilfælde. Der henvises til ASME B.31.8S-2010. og At-vejledning F.0.1 som tillæg GPTC-guiden. Arbejdstilsynet kan have yderligere bemærkninger til design og teknisk grundlag.	Linjeføringsforslaget er valgt med udgangspunkt i, at vi holder en afstand til nærmeste bygning svarende til 2x mindsteafstanden til bygninger beregnet til ophold for mennesker. Ingen steder er der behov for at benytte undtagelsesbestemmelserne. Energinet og Evida er i løbende dialog med Arbejdstilsynet.	Høringssvaret vil indgå i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger ud over bygherrens besvarelse.
44	Østdansk Landboforening / Østdansk landboforening, Gefion og Dis	Forening(er)	Markdræn, Alternativt linjeføringsforslag, hensyn til landbrugsdrift	Landboforeningerne ønsker, at dybden for gasrørledningen øges fra 1 m med yderligere 30 - 50 cm af hensyn til dræn. Det foreslås, at gasledningen i stedet følger motorvejen pga. mindre afskårne arealer og færre krydsninger af dræn. Det ønskes, at gasledningen anlægges i naturområder fremfor landbrugsjord, da naturområder hurtigere retablerer sig, det vil ikke medføre skader på dræn og afgrøder og vil være billigere.	Tilstandændringer i naturområder er beskyttet ved lov. Derfor anlægges gasrørledningen som udgangspunkt ikke i naturområder. Lovgivningen tilsiger, at gastransmissionsledninger skal ligge med mindst 1 m jorddække. Dette vil også være udgangspunktet for projektet Grøn Gas Lolland-Falster. Hvor det med henvisning til dræning eller andre forhold er ønsket, og hvor det er teknisk muligt og forsvarligt, vil projektet forsøge at imødekomme ønsker om større jorddække. Flere steder langs projektstrækningen vil det ikke være muligt at ligge tættere på motorvejen, da der er flere forhold, der skal tages i betragtning, herunder beskyttet natur, fredskov og bygninger tæt ved motorvejen samt det forhold, at gasrørledningen skal ligge uden for vejbyggelinjen.	Miljøkonsekvensrapporten vil redegøre for placering af gasledningen (dybde) og forhold omkring dræn. Sårbare naturområder er i henhold til naturbeskyttelsesloven beskyttet mod tilstandsændringer, hvorfor de som udgangspunkt bør undgås ved valg af linjeføring.
45	Lolland Kommune	Myndighed	Ingen bemærkninger	Lolland Kommune har ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger.	Ingen bemærkninger
46	Jan Vejnaa Hansen	Borger	Klima, CO2, fossil energi, biogas, el-energi	Borgerens høringssvar indholder holdninger til: Klima- og biodiversitetskrisen nødvendiggør hurtige, vidtrækkende og hidtil usete forandringer. Projektet vil forstærke klima- og biodiversitetskrisen. Vurdering af klimapåvirkninger skal være afgørende i miljøkonsekvensrapporten i forhold til vurderinger af CO2-budgettet. Gasrørledningen bør endvidere sammenlignes med en elbaseret løsning. Det er forkert at sætse på biogas, fordi biogas ikke er CO2 neutral og afhængig af fortsat husdyrproduktion. Grøn Gas Lolland Falster omfatter også en fortsat brug af fossil energi.	Regeringen har besluttet at fremme anlæggelsen af Grøn Gas Lolland-Falster, og Energinet og Evida arbejder ud fra dette politiske opdrag. Der redegøres for CO2 emissioner og eventuelle påvirkninger af klima og biodiversitet i miljøkonsekvensrapporten.	Bygherre har redegjort for baggrunden for projektet, og Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger hertil, da vurdering af projektets rationale ikke udgør en del af miljøkonsekvensvurderingen. Som bygherre beskriver vil der indgå en redegørelse og vurdering af projektets mulige påvirkninger på miljøet herunder klima og biodiversitet.
47	Stine Krøyer	Borger	Borgerinddragelse, telefonaftener, påvirkning af lodsejere, spærring af veje	Borgeren mener, at der har været dårlig information om projektet, og at telefonaftener med forsinket varsling ikke er rimelig inddragelse af borgere. Der er uvished og bekymring for hvilke påvirkninger der vil være af naboer i både anlægs- og driftsfase. Der spørges til, om, og hvor længe Sølvhøjvallingen kan blive spærret.	Der er ved udsendelse af informationsbreve sket en fejl, idet brevene er sendt for sent ud. Energinet er opmærksom på dette og beklager. Mindre veje, der krydses ved opgravning vil formentlig være spærret i få dage. Alternative adgangsveje aftales forud for afspærringen. Trafikale forhold og andre påvirkninger i anlægsfasen beskrives i miljøkonsekvensrapporten.	Miljøstyrelsen har indkaldt idéer og forslag til projektet hos alle berørte borgere indenfor projektområdet via e-boks den 8. marts 2021 og kan forstå, at det omtale brev ikke er det samme. Det tages til efterretning, at borgeren savnede mere information om projektet, og det vil indgå i det videre arbejde med miljøvurderingsprocessen. Bygherrer har redegjort for mulige påvirkninger som spærring af veje, men der kan også forekomme midlertidige gener fra anlægsarbejdet i form af støj fra maskiner langs linjeføringen og eventuelle transporter af materiel mv. forbi ejendommen. Der vil blive redegjort for støj og anlægstrafik i relevant omfang i miljøkonsekvensrapporten.
48	Sanne Nielsen	Borger	Vejstøj	Borgeren er bekymret for vejstøjs påvirkning af sundhed og mulighed og spørger ind til muligheden for opsætning af støjskærmelangs vej kan indtænkes i projektet.	Menneskers sundhed indgår i miljøkonsekvensvurderingen, og der indarbejdes justeringer af linjeføringen og arbejdsmetoder som kan minimere generne. Gasledningen holder respektafstande til større veje, herunder vejbyggelinjer. Miljøstyrelsens støjkort er ikke tænkt ind i projektet, da det er to forskellige og ikke forenelige projekter.	Som bygherrer har beskrevet, vil der blive redegjort for projektets mulige påvirkninger på menneskers sundhed herunder fra støj. Støjen forventes primært at stamme fra midlertidigt anlægsarbejde herunder transport af materialer samt støj fra stationsanlæg i drift. Miljøkonsekvensrapporten vil afdække, om der er behov for afhjælpende foranstaltninger i forhold til særligt støjende anlægsarbejder, men det forventes ikke, at det pågældende projekt vil medføre opsætning af støjskærme langs veje, da der er tale om midlertidige anlægsarbejder, som overvejende udføres i det åbne land.
49	Vordingborg Kommune	Myndighed	Drikkevandsboringer, dræn, fortidsminder, grønt Danmarkskort, fortidsmindebeskyttelseslinjer, skovrejsning, vandløb, lavbundsarealer, alternative linjeføringsforslag.	Vordingborg Kommune bemærker, at der ikke er taget hensyn til drikkevandsboringer og boringsnære beskyttelsesområder, at dræn skal retableres og at kommunen gerne bidrager med Gis-lag for dræn, at Museum Sydøstdanmark skal inddrages mht. fortidsmindebeskyttelseslinjer og at praksis for dispensation er restriktiv. At tracéet går gennem områder udpeget på Grønt Danmarkskort, hvor påvirkninger af naturværdier skal vurderes. At krydsning af diger bør undgås og kræver dispensation. Kommunen viser projektet for Ørslev Folkeskov med ny sø, hvor linjeføring bør ændres, så den føres nord om. Kommunen har et projekt for åbning af Ellerenden og ny skov, som gasledningen ligger tæt på. Dette er kommunen betænkelig ved ligesom kommunen ønsker, at Grøn Gas Lolland-Falster ikke forhindrer fremtidig genopretning af vådområder i lavbundsarealer.	Energinet og Evida inddrager hensyn til drikkevandsboringer og drikkevandsressourcen i detailprojektering og miljøkonsekvensvurdering. Det er en del af projektet, at drænforhold drøftes med lodsejere på forhånd, og at brudte dræn retableres. GIS-lag modtages gerne. Energinet og Evida er allerede i dialog med Museum Sydøstdanmark bl.a. vedr. arkæologiske forundersøgelser. Grønt Danmarkskort og planer for genopretning af vådområder inddrages i miljøkonsekvensvurdering. Krydsning af diger ansøges hos kommunen. Energinet og Evida ser nærmere på tilpasning af linjeføringen, så påvirkning af Ørslev Folkeskov minimeres. Projektet for Ellerenden drøftes gerne med kommunen.	Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en redegørelse og vurdering af påvirkning af de nævnte miljøemner i høringssvaret herunder drikkevand og vandboringer, dræn, krydsning af fortidsmindebeskyttelseslinjer, lavbundsarealer, beskyttet natur og diger. Det fremgår desuden af bygherrens høringssvar, at der allerede er dialog med det ansvarlige museum, og at de vil indgå i dialog med Vordingborg Kommune om mulig justering af linjeføring gennem Ørslev Folkeskov og ved Ellerenden. Miljøstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
50	Jens Kahr Bjarne Jørgensen, Claus Stang, Hans Bonde Hansen, Morten Hansen, Jan Larsen, Anders Lejre Nielsen, Henrik Krogh, Jesper Nielsen, Anton Brandt Thomsen	Landbrug	Landbrugsdrift, markdræn, alternativt linjeføringsforslag	Marker og drænsystemer gennemskæres, og der er høj risiko for at genoprettede dræn ikke kommer til at fungere optimalt. Der foreslås et alternativ på Nordfalster, hvor gasledningen lægges tættere på motorvejen. Samme 9 lodsejere berøres af det foreslåede alternativ, men med større hensyn til markdræn.	Drænforhold og retablering af dræn drøftes med lodsejere ved lodsejerbesøg. Forslaget har en anden ilandføring af gasrørret, som vil give en skrå og længere farvandskrydsning. Langs motorvejen vil gasrørledningen komme meget tæt på enkelte ejendomme. Dele af forslaget ser ud til at være mulig og kan undersøges nærmere.	Miljøstyrelsen har noteret sig, at bygherre vil indgå i dialog med lodsejerne om de nævnte alternative linjeføringer og placeringer af arbejdsarealer. Etablering af gasledningen indenfor vejbyggelinjen langs motorvejen vil fordre en tilladelse fra Vejdirektoratet.

51	Dansk Landbrug Sydhavsøerne	Forening	Alternative linjeføringsforslag	<p>Alternativ 1: Det foreslås at placering langs med og tæt på de store infrastrukturlinjer i form af jernbaner, motorveje og landeveje genovervejes. Også kommende rørledninger til sukkerfabrikkerne og biogasanlæg bør ligge langs vejene af hensyn til landbrugsdrift. Alternativ 2: Vejdirektoratet har lige haft en udvidelse af E55 fra Ønslev til Nyk F i idefase høring, og udvidelsen vil foregå samtidig med Grøn Gas Lolland Falster. Vejprojektets ekspropriation af huse og skov kan måske give mulighed for at gasledningen lægges tættere på den nye vej, så gener af borgere minimeres.</p>	<p>Alternativ 1: flere steder langs jernbaner, motorveje og større veje er der boliger, beskyttet natur, skov mv. så placering ved disse infrastrukturlinjer er flere steder fravalgt. Der er desuden afstandskrav og vejbyggelinjer, der skal overholdes. Alternativ 2. Der ligger mange boliger tæt på E55, så dette alternativ er ikke muligt. De to foreslåede alternativer ses ikke at medføre en miljømæssig fordel eller en mindre påvirkning af lodsejere, da der vil skulle etableres en linjeføring med flere knæk for at gå uden om natur, boliger mv. hvis minimumsafstande skal overholdes.</p>	<p>Bygherrer har forholdt sig til de beskrevne alternativer i det indsendte høringssvar, og de synes ikke at være uproblematisk eller en fordel i relation til længde af linjeføring, natur og skovområder samt boliger/byområder særligt omkring Nykøbing Falster. Dette vil dog blive undersøgt og afklaret i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten.</p>
52	Kim Nielsen	Borger	Trafiksikkerhed, kumulative påvirkninger med Banedanmarks Ringsted-Femern projekt	<p>Borgeren gør opmærksom på, at der er trafikale gener, særligt usikkerhed for bløde trafikanter på Bygaden i Nagelsti som følge af Banedanmarks arbejde med Ringsted-Femern banen. Hvis anlægsarbejde for to projekter udføres samtidigt, vil usikkerhed forværres. Bygaden i Nagelsti har 40 km/t, dårlige oversigtsforhold og mange bløde trafikanter, herunder skoleveje. Der er bekymring for trafiksikkerhed, hvis Bygaden bruges som adgangsvej.</p>	<p>Energinet og Evida er i dialog med vejmyndighederne om håndtering af trafikken i Nagelsti og er opmærksomme på at inddrage hensynet til bløde trafikanter. Skolevej indgår i vurderinger af trafikale gener i miljøkonsekvensvurderingen.</p>	<p>Miljøstyrelsen har noteret, at bygherrer er i dialog med vejmyndighederne om det konkrete område. Desuden vil der i miljøkonsekvensrapporten blive redegjort for tilstedeværelsen af veje, som benyttes til og fra skoler i nærheden af anlægsområdet med henblik på at fastlægge hensyn til bløde trafikanter i dialog med kommunen og politiet.</p>
53	Anders Koppelgaard	Landbrug	Alternativt linjeføringsforslag, ekspropriation, erstatning	<p>Lodsejer ønsker ikke at lægge jord til projektet og foreslår, at gasledningen anlægges på havbunden. Skader og restriktioner der påføres lodsejere står ikke mål med erstatningens størrelse.</p>	<p>Forskellige linjeføringer på havbunden er fravalgt før idefasen, da det er teknisk vanskeligt at lave lange havledninger. En gasledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for ledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Naksø og Nykøbing. Gasrørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. Erstatningens størrelse udmåles af ekspropriationskommissionen.</p>	<p>Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor det foreslåede alternativ er fravalgt og ikke udgør en del af det konkrete projekt. Erstatning vil ikke udgøre en del af arbejdet med miljøkonsekvensrapporten med fastlægges i forbindelse med ekspropriationen.</p>